

REGULAMENTUL
privind procedura de contractare a datoriei de stat și
debursare a împrumuturilor de stat externe și interne

I. DISPOZIȚII GENERALE

Regulamentul privind procedura de contractare și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne (în continuare – Regulament) este elaborat întru executarea art.3 alin.(3) și art.27 alin.(5) din [Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și stabilește procedura în cauză.

II. PRINCIPIILE GENERALE DE CONTRACTARE A DATORIEI DE STAT

1. Guvernul, prin intermediul Ministerului Finanțelor, contractează datoria de stat externă și internă sub formă de:

- a) împrumuturi de stat interne și externe, în monedă națională sau în orice valută străină;
- b) valori mobiliare de stat, emise pentru plasare pe piețele financiare externe;
- c) valori mobiliare de stat, emise pentru plasare pe piața internă;
- d) împrumuturi de la instituțiile financiare din Republica Moldova;
- e) instrumente disponibile pentru contractare de pe piața internă și externă.

2. Destinația mijloacelor obținute din împrumuturile de stat externe și interne de stat sau din plasarea valorilor mobiliare de stat, în limitele bugetelor anuale, este stabilită în art.14 al [Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

Contractarea datoriei de stat de către Ministerul Finanțelor se efectuează în baza:

- a) plafoanelor datoriei de stat, inclusiv ale datoriei de stat interne și externe stabilite de Legea bugetului de stat pe anul respectiv;
- b) priorităților de asistență externă definite pentru contractare, aprobate de către Comitetul interministerial pentru planificare strategică;
- c) programul anual al împrumuturilor de stat preconizate spre a fi contractate.

3. Anual, pentru anul bugetar respectiv, Guvernul și Banca Națională a Moldovei ajung la înțelegere cu privire la soldul datoriei statului, contractate anterior de la Banca Națională a Moldovei.

Ministerul Finanțelor este abilitat cu dreptul de a contracta, pe parcursul anului bugetar, împrumuturi interne pe piața valorilor mobiliare de stat peste limitele prevăzute în bugetul de stat, cu scadență în anul bugetar respectiv, pentru acoperirea decalajului temporar de casă al bugetului de stat.

III. PROCEDURA DE CONTRACTARE A DATORIEI DE STAT EXTERNE

4. În scopul contractării unui împrumut de stat extern, în cadrul executării Legii bugetului de stat pe anul respectiv, Ministerul Finanțelor, în cooperare cu ministerele și autoritățile interesate:

a) efectuează analiza conjuncturii pieței capitalului creditar și evaluarea posibilităților de contractare, la capitolul caracterului acceptabil al condițiilor;

b) efectuează analiza caracteristicilor financiare ale proiectului propus pentru finanțare din sursele împrumuturilor de stat noi atrase în anul respectiv;

c) elaborează propuneri concrete privind finanțarea proiectului în limitele posibilităților disponibile, propuneri care sînt discutate în cadrul consiliului sectorial, ulterior fiind înaintate Guvernului spre examinare (Comitetul interministerial pentru planificarea strategică – în continuare Comitet), în vederea finanțării proiectului.

Guvernul, în baza deciziei Comitetului, adoptă hotărîrea privind contractarea împrumutului de stat extern.

Încheierea contractului de împrumut de stat extern este precedată de următoarele proceduri:

a) inițierea și purtarea negocierilor cu creditorii externi pe marginea proiectului propus spre finanțare, precum și condițiile împrumutului de stat extern. În acest scop:

Ministerul Finanțelor sau ministerele interesate, după caz, prezintă Guvernului propunerea privind inițierea negocierilor pentru încheierea contractului de împrumut de stat extern, ca urmare a coordonării avizelor obținute, în mod obligatoriu, din partea Ministerului Economiei, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, și în caz de necesitate, din partea Cancelariei de Stat, Băncii Naționale a Moldovei, precum și din partea altor ministere și instituții în adresa cărora a fost transmis spre avizare textul contractului de împrumut de stat extern, cu argumentarea necesității încheierii lui.

Guvernul adoptă hotărîrea privind inițierea negocierilor;

în conformitate cu Hotărîrea Guvernului privind inițierea negocierilor, numai delegațiile împuternicite în acest scop au dreptul să întreprindă acțiunile necesare de negociere și/sau parafare;

b) analiza condițiilor contractului de împrumut de stat extern, la capitolul caracterului acceptabil al acestora și conformității acestora restricțiilor financiare (bugetare);

c) semnarea contractului de împrumut de stat extern numai de către persoanele care au fost împuternicite, în conformitate cu hotărîrea Guvernului elaborată individual pentru semnarea fiecărui contract de împrumut de stat extern. Totodată, ca excepție a acordării deplinelor puteri, contractul de împrumut de stat extern, conform [Hotărîrii Guvernului nr.561 din 19 august 2015](#), poate fi semnat de către Prim-ministru, în calitate de coordonator național în domeniul asistenței externe.

În cazul în care contractul de împrumut constituie un tratat internațional, încheierea acestuia se face în conformitate cu prevederile [Legii nr.595-XIV din 24 septembrie 1999](#) privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

5. Procesul de luare a deciziei în cazul în care valorile mobiliare de stat urmează a fi emise pentru plasare pe piețele financiare externe, include:

a) întreprinderea măsurilor de identificare a piețelor și instituțiilor financiare specializate în vederea organizării și administrării ofertei pentru valori mobiliare de stat,

care urmează a fi emise pentru plasare pe piețele externe, pentru încheierea tranzacțiilor cu valori mobiliare de stat, conform regulilor și practicilor acceptate pe plan internațional;

b) pregătirea documentelor necesare pentru desfășurarea tranzacției, conform cerințelor stabilite pentru aceasta;

c) selectarea instituțiilor financiare specializate în vederea organizării și administrării ofertei pentru valori mobiliare de stat, care urmează a fi emise pentru plasare pe piețele externe, conform procedurilor prevăzute în actele normative și legislative în domeniul achizițiilor publice.

Publicarea ofertei privind valorile mobiliare de stat, care urmează a fi emise pentru plasare pe piețele financiare externe, se face în temeiul unei legi organice.

Semnarea contractului privind plasarea pe piețele financiare externe a valorilor mobiliare de stat emise se efectuează în baza unei hotărâri de Guvern.

Pentru a intra în vigoare, contractul privind plasarea pe piețele financiare externe a valorilor mobiliare de stat emise, urmează a fi ratificat de Parlament, în conformitate cu actele legislative ale Republicii Moldova.

6. Pentru a intra în vigoare, contractul de împrumut de stat extern urmează a fi ratificat de Parlament, în conformitate cu actele legislative ale Republicii Moldova. După semnare, organul responsabil de realizarea contractului de împrumut de stat extern, în comun cu Ministerul Finanțelor, pregătește următoarele documente, necesare pentru executarea procedurilor interne, legate de intrarea în vigoare a contractului:

a) argumentarea oportunității ratificării contractului, semnată de către conducătorul autorității publice centrale sau adjunctul acestuia;

b) copia textului contractului în limba de stat și cea a originalului;

c) avizele, obținute în mod obligatoriu de la Ministerul Economiei, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, precum și, în caz de necesitate, din partea altor ministere și instituții, în adresa cărora a fost transmis spre avizare textul contractului de împrumut de stat extern, cu argumentarea necesității ratificării acestuia;

d) proiectul hotărârii de Guvern despre aprobarea proiectului de lege privind ratificarea contractului de împrumut de stat extern, în care vor fi clar stabilite organul(e) public(e) responsabil(e) pentru întreprinderea unor acțiuni, direcționate spre respectarea obligațiilor asumate de către Republica Moldova, ca urmare a executării procedurilor interne, legate de intrarea în vigoare a contractului de împrumut de stat extern;

e) proiectul legii privind ratificarea contractului de împrumut de stat extern.

IV. PROCEDURA DE CONTRACTARE A DATORIEI DE STAT INTERNE

7. Ministerul Finanțelor plasează pe piața internă valori mobiliare de stat (în continuare – VMS) în formă de înscrieri în conturi, în conformitate cu un calendar elaborat și aprobat lunar/trimestrial/semestrial de către Ministerul Finanțelor, care poate fi modificat în funcție de evoluția pieței VMS și de necesitățile de finanțare.

Banca Națională a Moldovei sau altă instituție, în baza unui acord cu Ministerul Finanțelor, poate exercita funcția de agent al statului în organizarea plasării și deservirii VMS pe piața internă.

Plasarea VMS pe piața primară se realizează prin intermediul licitațiilor, prin subscriere sau prin orice altă metodă, conform condițiilor determinate și reglementate de către Ministerul Finanțelor în calitate de emitent.

Modul de plasare și răscumpărare a VMS în formă de înscrieri în conturi este stabilit de actele normative comune, aprobate de către Ministerul Finanțelor și agentul statului.

Reemisiunea VMS, emise în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior de la Banca Națională a Moldovei, se efectuează în baza unui acord-cadru încheiat între Ministerul Finanțelor și Banca Națională, în care sînt stipulate procedurile și condițiile de efectuare a reemisiunilor VMS, atribuțiile și responsabilitățile Băncii Naționale și Ministerului Finanțelor în derularea reemisiunilor, modalitatea de determinare a parametrilor reemisiunii VMS, precum și documentele aferente derulării procesului de reemisiune.

Separat pentru fiecare reemisiune, Ministerul Finanțelor prezintă oferta privind reemisiunea VMS, în care se specifică suma VMS la prețul de cumpărare și la valoarea nominală, rata dobînzii, termenul de circulație a VMS, data emiterii și scadenței VMS și altele. Concomitent se prezintă un certificat global perfectat pentru volumul nominal de VMS, care reprezintă asigurarea răscumpărării VMS la scadență”;

Reemisiunea VMS se efectuează la ratele dobînzii de piață, reieșind din ratele nominale medii ponderate la VMS, plasate recent pe piața primară a VMS.

Operațiunile de răscumpărare de către Ministerul Finanțelor a VMS scadente și de procurare de către Banca Națională a Moldovei a VMS nou emise se efectuează în aceeași zi operațională.

Modul de emisiune, circulație și răscumpărare a VMS în formă materializată se efectuează conform condițiilor stabilite pentru fiecare emisiune a acestor valori mobiliare.

8. Ministerul Finanțelor este autorizat să contracteze împrumuturi de la instituțiile financiare din Republica Moldova.

Împrumuturile se contractează pe termen scurt sau lung, în funcție de destinația împrumutului.

Pentru fiecare împrumut contractat, între Ministerul Finanțelor și instituția financiară se încheie un contract de împrumut, elementele obligatorii ale căruia sînt:

- a) destinația împrumutului;
- b) suma împrumutului;
- c) rata dobînzii;
- d) termenul de acordare și rambursare a împrumutului;
- e) drepturile și obligațiunile părților.

Mărimea ratei dobînzii pentru împrumut nu va depăși rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt mai mult decît cu 5 puncte procentuale.

Rambursarea împrumutului se efectuează de către Ministerul Finanțelor, în conformitate cu condițiile contractului de împrumut.

9. Ministerul Finanțelor este autorizat să contracteze alte împrumuturi sub formă de cambii trezoreriale.

Cambiile trezoreriale se emit în temeiul [Legii cambiei nr.1527-XII din 22 iunie 1993](#) și [Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, pentru atragerea pe termen scurt a mijloacelor bănești, temporar libere, ale persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova.

Cambiile trezoreriale sînt cambii simple și se emit pe un termen de pînă la un an.

Elementele cambiei trezoreriale sînt:

- a) denumirea și numărul cambiei;

- b) locul și data emiterii cambiei;
- c) suma cambiei la valoarea nominală;
- d) denumirea, sediul și rechizitele bancare ale emitentului;
- e) data răscumpărării (scadența) cambiei;
- f) rata dobânzii cambiei;
- g) locul de plată a cambiei.

Mărimea ratei dobânzii pentru cambia trezorerială se stabilește prin negociere de către părți.

Suma dobânzii aferente cambiei trezoreriale se achită la scadență, concomitent cu valoarea nominală.

Ministerul Finanțelor poate răscumpăra cambia trezorerială înainte de scadență, coordonând în prealabil cu posesorul cambiei.

Cambia trezorerială este luată în evidență la valoarea nominală și se include la datoria de stat internă ca o componentă aparte.

Cambia trezorerială se prezintă de către posesorul acesteia spre răscumpărare Ministerului Finanțelor cu o zi înainte de data scadenței. După confirmarea de către deținătorul cambiei a sumei încasate a cambiei trezoreriale, aceasta se anulează.

V. DEBURSAREA MIJLOACELOR DIN ÎMPRUMUTURILE DE STAT

10. Debursarea și utilizarea mijloacelor din împrumuturile de stat externe și interne acordate Republicii Moldova se efectuează în conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pe anul respectiv.

Împrumuturile de stat externe contractate în numele Republicii Moldova de către Guvern, prin intermediul Ministerului Finanțelor pentru finanțarea proiectelor finanțate din surse externe sau a programelor de dezvoltare pot fi debursate direct de către Ministerul Finanțelor sau prin intermediul ministerelor/unităților speciale responsabile de implementarea acestor proiecte și programe, în conformitate cu planurile de procurări și cele de finanțare în cadrul proiectelor investiționale, precum și în conformitate cu procedurile respective ale creditorilor externi.

Debursarea mijloacelor din împrumuturile de stat externe se efectuează de către persoanele responsabile pentru implementarea proiectelor și programelor, autorizate în acest scop de către Ministerul Finanțelor.

Autoritățile administrației publice centrale/autoritățile publice care beneficiază de mijloace obținute din împrumuturi de stat externe, prin care sînt realizate proiectele finanțate din surse externe, monitorizează implementarea și realizarea scopurilor acestor proiecte.

Ministerul Finanțelor monitorizează mijloacele financiare valorificate din împrumuturile de stat externe, totodată, ministerele de ramură controlează și poartă răspundere pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe în conformitate cu informația, prezentată în mod obligatoriu de către unitățile speciale responsabile de implementarea acestor proiecte și programe, precum și în baza informației primite de la creditorii. Formele și termenul de prezentare a acestei informații sînt stabilite de către Ministerul Finanțelor.